

Literatura polonesa abans i després de Czeslaw Milosz (1911-2004). Premi Nobel de literatura 1980.

Des del segle XIII la literatura polonesa havia anat reflectint les tendències de la literatura europea. A finals del XVIII, Polònia va perdre la independència i deixà d'existir com a país durant cent vint-i-tres anys. La literatura va esdevenir l'única forma de conservar la identitat nacional i l'escriptor es convertí en líder espiritual i autoritat moral. Així doncs, els poetes més grans del segle XIX, Adam Mickiewicz, Juliusz Slowacki, Zygmunt Krasiński i Cyprian Kamil Norwid, es van convertir en "profetes" al servei de la nació.

En un món literari tan carregat de responsabilitat patriòtica, alguns autors es debatien entre l'universalisme i l'hermetisme com Henryk Sienkiewicz (1846-1916) i Wladyslaw St. Reymont (1867-1925), premis Nobel el 1905 i 1924 respectivament.

Quan Polònia va recuperar la independència (1918), volia desprendre's d'aquesta dimensió excessivament patriòtica, com es veu en l'obra de Witold Gombrowicz.

Durant l'època comunista, la literatura polonesa es va manifestar, d'una banda, com la literatura de l'emigració (Czeslaw Milosz, Witold Gombrowicz, Gustaw Herling-Grudziński, Leszek Kolakowski...), lliure de les limitacions de la censura i de la "servitud ideològica"; i de l'altra, com la literatura del país, creada malgrat les limitacions. I és, potser, a causa d'aquestes condicions històriques que la literatura adquirí una capacitat especial, combinant la perspectiva individual amb la universal, l'existencial i metafísica amb la històrica. Així en la dramàtica satírica i humorística de Sławomir Mrożek, la prosa de Jerzy Andrzejewski, Jaroslaw Iwaszkiewicz, Tadeusz Konwicki, Andrzej Szczypiorski, Marek Hlasko o Jaroslaw Iwaszkiewicz, i la ciència-ficció, poètica i filosòfica d'Stanislaw Lem.

L'any 1989, amb la caiguda del comunisme, els escriptors de Polònia van marcar noves tendències. Una de les més destacables, fou la recerca d'arrels espirituals o una "pàtria petita", representada per l'obra novel·lística de Pawel Huelle, Stefan Chwin, Antoni Libera o Olga Tokarczuk.

L' "Escola Polonesa de Poesia" la formen un grup de destacats poetes contemporanis: Czeslaw Milosz (1911-2004) —premi Nobel 1980; Tadeusz Różewicz (1921); Zbigniew Herbert (1924-1998); Wislawa Szymborska (1923) —premi Nobel 1996— o Adam Zagajewski (1945).

"L'Escola Polonesa del Reportatge Periodístic" va néixer arran de les experiències extremes de la II Guerra Mundial. Les obres de Ksawery Pruszyński tendeixen a la prosa de ficció, les de Zofia Nalkowska i Tadeusz Borowski són de caire testimonial, mentre que Ryszard Kapuściński, "l'emperador del reportatge" interpreta l'existència humana i la realitat a través de països llunyans, costums i gents diverses.

La selecció que es presenta aquí és un recull d'obres escrites des de finals del segle XVIII fins a l'actualitat, conservades en els fons de la Biblioteca de Catalunya. Quasi totes les obres seleccionades no estan en llengua original, sinó que són traduccions. Aquest aspecte posa en relleu la recepció de la literatura polonesa a nivell internacional.

Cerca bibliogràfica: Núria Altarriba – Victòria Casals. Biblioteca de Catalunya

Text: Hanna Podolska. Consolat General de la República de Polònia a Barcelona

VITRINA 1

Il·lustració, romanticisme i inicis del segle XX

-Potocki, Jan, hrabia, 1761-1815. *Manuscrit trobat a Saragossa:(versió de 1810)* edició i notes a càrrec de François Rosset i Dominique Triaire; presentació de Marc Fumaroli; traducció del francès d'Anna Casassas. Barcelona: Quaderns Crema, 2009.

-Potocki, Jan, hrabia, 1761-1815. *Manuscrit trouvé à Saragosse. Nouv. éd. intégrale / établie par René Radrizzani.* [Paris]: Corti, 1990.

-Potocki, Jan, hrabia, 1761-1815. *Rekopis znaleziony w Saragossie* / przekald: Edmund Chojecki. [S.l.]: Mediasat, DL 2005 ([Sant Vicenç dels Horts: Printer]).

Primers romàntics (1822-1864)

-Pan Tadeusz [Enregistrament de vídeo] / *Les films du Losange*; Heritage Films; reżyseria Andrzej Wajda. Valladolid: Divisa, [2005]. 1 videodisc (DVD) (132 min): col., so. Versió original en polonès i versió doblada en castellà. Subtítols en anglès i castellà. Basada en el poema d'Adam Mickiewicz.

-Kraszewski, Jozef Ignacy, 1812-1887. *Ułana.* Tradució del polaco por Celina Matejko de Nugué. Barcelona: Tartessos, 1942.

Positivisme (1870-1890)

-Sienkiewicz, Henryk, 1846-1916. *A Sangre y fuego* / E. Sienkiewicz; traducció de R. J. Slaby. Barcelona: Montaner Simón, [1925].

-Sienkiewicz, Henryk, 1846-1916. *El diluvio.* Traducció de Pedro Pedraza y Páez. Barcelona: Ramón Sopena, impr. 1941.

-Sienkiewicz, Henryk, 1846-1916. *Los caballeros teutones.* Barcelona: Bagaña Hnos, 1947.

-Sienkiewicz, Henryk, 1846-1916. *Quo vadis...?: novel·la dels temps de Neró.* Traducció de Maria del Carme Nicolau. Barcelona: Bosch, [19--].

-Sienkiewicz, Henryk, 1846-1916. *Quo vadis...?: powiesc z czasow Nerona.* [S.l.]: Mediasat, 2005.

-Prus, Boleslaw, 1847-1912. *Faraón.* Traducció de Roberto Mansberger Amorós. Barcelona: Edhasa, 1995.

-Prus, Boleslaw, 1847-1912. *La Muñeca.* Introducció, traducció y notas de Agata Orzeszek. Oviedo: KRK, 2007.

VITRINA 2

S.XX. Modernisme i període d'entreguerres

-Zeromski, Stefan (1864-1925). *L'oubli.* Traduit par Paul Cazin. Paris: La Renaissance du livre, 1910. Les mille nouvelles nouvelles; 6.

-Reymont, Wladyslaw Stanislaw (1876-1930). *Los campesinos* / Wladyslaw Stanislaw Reymont; [traducció de R.J. Slaby y Vicente Díez de Tejada]. [Esplugues de Llobregat, Barcelona]: Orbis, 1983

-*La tierra de la gran promesa* [Enregistrament de vídeo] / Zespol Filmowy X przedstawia; w filmie Andrzej Wajda. Valladolid: Divisa, DL 2005. 1 videodisc (DVD) (139 min): col., so.

-Piasecki, Sergiusz (1899-ca. 1964). *L'enamorat de l'Óssa Major.* Traducció d'Anna Rubió i Jerzy Sławomirski. Barcelona: Quaderns Crema, 2001.

-Nalkowska, Zofia, 1884-1924. *Medallones.* Traducció de Bozena Zaboklicka y Francese Miravittles. Barcelona: Minúscula, 2009.

-Witkiewicz, Stanislaw I. (1885-1939). *Las 622 caídas de Bungo o la mujer diabólica.* Traducció de Josep María de Sagarra. Barcelona: Destino, 2002.

-Gombrowicz, Witold, 1904-1969. *Diario* (1953-1969). Traducció del polaco por Bozena Zaboklicka y Francese Miravittles. Barcelona: Seix Barral, 2005.

-Gombrowicz, Witold, 1904-1969. *Ferdynand.* Traducció de l'edició castellana autoritzada expressament per l'autor, de Ramon Folch i Camarasa. Barcelona: Edicions 62, 1968.

-Gombrowicz, Witold, 1904-1969. *Trans-Atlántico* / traducció del polaco por Sergio Pitol y Kazimierz Piekarek. Barcelona: Seix Barral, cop. 2003.

-Schulz, Bruno (1892-1942). *Les botigues de color canyella. El sanatori de la clepsidra.* Traducció d'Anna Rubió i Jerzy Sławomirski. Barcelona: Quaderns Crema, 2011.

-Czapski, Józef (1896-1993). *En tierra inhumana.* Traducció del polaco de Jerzy Sławomirski y A. Rubió. Barcelona: Acantilado, 2008.

-Iwaszkiewicz, Jaroslaw, 1894-1980. *Un verano en Nohant.* Edició de Dorota Kuzminska; traducció de Bozena Zaboklicka y José Ramón Monreal. Madrid: Cátedra, cop. 1993.

-Iwaszkiewicz, Jaroslaw, 1894-1980. *Las señoritas de Wilko.* Edició de Dorota Kuzminska; traducció de Bozena Zaboklicka y José Ramón Monreal. Madrid: Cátedra, cop. 1993.

VITRINA 3

Guerra i postguerra

-Andrzejewski, Jerzy, 1909-1983. *Cenizas y diamantes.* Introducció de Heinrich Böll; Traducció de Agata Orzeszek y Roberto Mansberger Amorós. Barcelona: Bruguera, 1985

-Andrzejewski, Jerzy, 1909-1983. *Cenizas y diamantes* [Enregistrament de vídeo] / una producció de Zespol filmowy; dirigida por Andrzej Wajda. Barcelona: Notro Films, 2006.

-Andrzejewski, Jerzy, 1909-1983. *Helo aquí que vine saltando por las montañas.* [traducció del polaco de G. y E. Mackowiecki]. Madrid: Alianza Editorial, [1969]. Libro de bolsillo (Alianza Editorial); 182.

-Moczarski, Kazimierz (1907-1975). *Conversaciones con un verdugo.* Traducció: Katarzyna Olszewska Sonnenberg y Sergio Trigán. Barcelona: Alba, 2008.

-Milosz, Czeslaw, 1911-2004. *La ment captiva* / introducció, traducció i notes de Guillem Calaforra. València: Universitat de València, 2005.

-Milosz, Czeslaw, 1911-2004. *La Vall de l'Issa*; traducció de Dorota Szmidt. Barcelona: Edicions 62, 1998.

-Milosz, Czeslaw, 1911-2004. *El valle del Issa* / [Traducido del polaco por Anna Rodón Klemensiewicz]. Barcelona: Tusquets editores, 1981.

-Milosz, Czeslaw, 1911-2004. *Otra Europa.* Barcelona: Tusquets editores, 1981.

-Milosz, Czeslaw, 1911-2004. *Travessant fronteres: antologia poètica 1945-2000*; traducció del polonès i introducció de Xavier Farré. Barcelona: Proa, 2006.

-Karski, Jan (1914-2000). *Historia de un Estado clandestino.* Traducció del anglès i del francès de Agustina Luengo. Barcelona: Acantilado, 2011.

-Brandys, Kazimierz, 1916-2000. *Rondó.* Traducció del polaco de Sergio Pitol. Barcelona: Anagrama, DL 1991.

-Joan Pau II, papa, 1920-2005. *Gust de pa: poemes* / Karol Wojtyła; traducció de Miquel Arimany amb la col·laboració de Tadeusz Malinowski; dibuixos de Pericle Fazzini. Barcelona: Don Bosco, DL 1981.

VITRINA 4

Guerra i postguerra

-Szczypiorski, Andrzej (1928-2000). *La bella senyora Seidenman.* Traducció de Pilar Gil Cánovas. Barcelona: El Aleph editores, 2002.

-Lem, Stanislaw, 1921-2006. *Ciberiada* / [traductor: Jadwiga Mauricio] Barcelona: Alianza, DL 1988.

-Lem, Stanislaw, 1921-2006. *Solaris* / [traducció de Matilde Horne y F.A.]. Barcelona: Minotauro, 1985.

-*Solyaris* [Enregistrament de vídeo] = *Solaris* / Mosfilm; postanovka, Andreja Tarkovskogo . Barcelona: Track Media, 2006. 2 videodiscs (DVD) (76, 84 min): col., so.

-Lem, Stanislaw, 1921-2006. *Zvezdni dnevniki Ijona Tihega.* Ljubljana: Tehnska založba Slovenije, 1979.

-Szmaglewska, Seweryna (1916-1992). *Una mujer en Birkenau.* Traducció: Katarzyna Olszewska Sonnenberg y Sergio Trigán. Barcelona: Alba, 2006.

-Wat, Aleksander (1900-1967). *Mi siglo: confesiones de un intelectual europeo.* Traducció del polaco de Jerzy Sławomirski y Anna Rubió. Barcelona: Acantilado, 2009.

-Szymborska, Wislawa, 1923- *Instante*; prólogo de Mercedes Monmany; traducció del polaco y epílogo de Gerardo Beltrán y Abel A. Murcia Soriano. Montblanc: Igitur, 2004.

-Szymborska, Wislawa, 1923-. *Poesía no completa*; texto introductorio de Elena Poniatowska; edición de Gerardo Beltrán y Abel A. Murcia; traducción de Gerardo Beltrán y Abel A. Murcia. México: Fondo de Cultura Económica, 2002.
-Szymborska, Wislawa, 1923-*Vista amb un gra de sorra: antologia poètica*; traducció de Josep M. de Sagarra. Barcelona: Columna, 1997.
-Herbert, Zbigniew (1924-1998). *Un Bàrbar al jardí* / Zbigniew Herbert; traducció i pròleg de Manel Bellmunt. [Barcelona]: Labreu, 2009.
-Herbert, Zbigniew (1924-1998). *Informe des de la ciutat assetjada*. Versió de Grzegorz Gryc; introducció de Xaverio Ballester; revisió de Xaverio Ballester i Vicent Berenguer. València: Edicions de la Guerra, cop. 1993.

VITRINA 5

Contemporanis

-Lec, Stanislaw Jerzy, 1909-1966. *Pensamientos despeinados*. Selección y edición de Emilio Quintana; traducción directa del polaco de Emilio Quintana, con la colaboración de Anna Luzny. Barcelona: Península, 1997.
-Różewicz, Tadeusz (1921-). *Poesía abierta* / traducción, edición bilingüe polaco-español y prólogo de Fernando Presa González. Barcelona: La poesía, señor hidalgo, cop. 2003.
-Mrozek, Slawomir (1930). *La Mosca*. Traducción de Joanna Albin. Barcelona: Acantilado, 2005.
-Mrozek, Slawomir (1930). *El pequeño verano*. Traducción de Joanna Albin. Barcelona: Acantilado, 2004.
-Kapusinski, Ryszard (1932-2007). *Ébano* / Ryszard Kapuscinski; [traducción: Agata Orzeszek]. Barcelona: Salvat: Anagrama, cop. 2002.
-Kapusinski, Ryszard (1932-2007). *Viatges amb Heròdot* / traducció d'Anna Rubió i Jerzy Slawomirski. Barcelona: Anagrama, 2006.
-Sapkowski, Andrzej (1948-) *El Último deseo; La espada del destino*. traducción de José María Faraldo. Barcelona: Círculo de Lectores, DL 2010.
-Zagajewski, Adam (1945-). *Terra del foc*. Traducció de Xavier Farré. Barcelona: Quaderns Crema, 2004.
-Zagajewski, Adam (1945-). *Solidaridad y soledad*. Traducción de A. Rubió y J. Slawomirski. Barcelona: Acantilado, 2010.
-Kusniewicz, Andrzej (1904-1993). *El rey de las dos Sicilias*. Traducción de Bozena Zaboklicka. Barcelona: Anagrama, 2009.
-Lipska, Ewa (1945). *Eixida d'emergència*. Pròleg, selecció i traducció del polonès de Josep-Antoni Ysern. Lleida, Pagès, 2004.

VITRINA 6

Darreres tendències

-Chwin, Stefan (1949). *El doctor Hanemann*. Traducción de A. Rubió y J. Slawomirski. Barcelona: Acantilado, 2005.
-Pilch, Jerzy (1952). *Casa del Ángel Fuerte*. Traducción de Joanna Albin. Barcelona: Acantilado, 2004.
-Huelle, Paul (1957). *¿Quién es Weiser Dawidek?*. Traducción del polaco por Pilar Gil Cánovas. Barcelona: Seix Barral, 1991.
-Huelle, Paul (1957). *Castorp*. Traducido del polaco por Anna Rubió y Jerzy Slawomirski. Madrid: Alianza, 2011.
-Stasiuk, Andrzej (1960). *Nueve*. Traducción de Elzbieta Bortkiewicz y Juan Carlos Vidal. Barcelona: Acantilado, 2004.
-Jagielski, Wojciech (1960). *Torres de piedra*. Traducción de Francisco Javier Villaverde González. Barcelona: Debate, 2011.
-Tokarczuk, Olga (1962). *Un lloc anomenat antany*. Traducció d'Anna Rubió i Jerzy Slawomirski. Barcelona: Proa, 2001.
-Krajewski, Marek (1966). *Peste en Breslau*. Traducción de Jerzy Slawomirski y Ana Rubió Rodón. Barcelona: RBA, 2010.
-Masłowska, Dorota (1983). *Blanco nieve, rojo Rusia*. Traducción de Joanna Orzechowska. Barcelona: Mondadori, 2005.

Biblioteca de Catalunya

Carrer de l'Hospital, 56

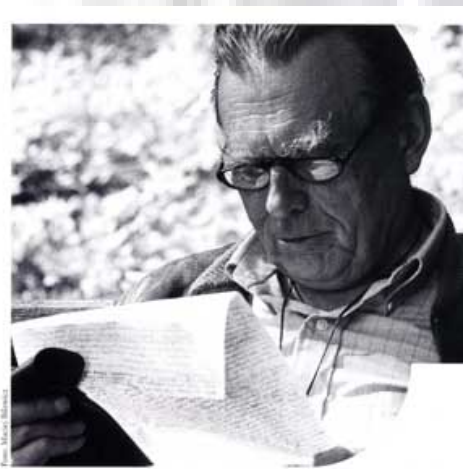
08001 Barcelona

Tel. 93 270 23 00

Fax 93 270 23 04

E-mail bustia@bnc.es

<http://www.bnc.es>

Literatura polonesa abans i després de Czeslaw Milosz. Premi Nobel de literatura 1980

Del 3 d'octubre
a l'1 de novembre de 2011

Horari de l'exposició:

De dilluns a divendres, de 9 a 20 h

Dissabtes, de 9 a 14 h

Consolat General
de la República de Polònia
a Barcelona

PL2011.eu
Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
Prezidentka na Rzecz Rzeczypospolitej

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura